

Государство Израиль
Министерство просвещения
Тип экзамена: на аттестат зрелости
Время проведения экзамена: лето 2018 года
Номер вопросника: 009184
Перевод на русский язык (5)

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשע"ח, 2018
מספר השאלון: 009184
תרגום לרוסית (5)

Еврейская и общая литература

ספרות עברית וכללית

Для новых репатриантов

לעולים חדשים

для религиозных школ

לבתי ספר דתיים

Указания экзаменуемым

הוראות לנבחן

а. Продолжительность экзамена: 1 час 30 минут.

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

б. Строение вопросника и ключ к оценке:

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

в этом вопроснике два раздела.

בשאלון זה שני פרקים.

Раздел первый: проза (притча о мудрецах,
короткий рассказ), драма и монолог

פרק ראשון: סיפורת (מעשה חכמים, סיפור קצר),
דרמה ומונודרמה

— 60 баллов — (2 x 30)

— 60 נקודות — (30x2)

Раздел второй: поэзия (пикет и средневековая поэзия,
ивритская поэзия 20-го века)

פרק שני: שירה (פיוט, שירת ימי הביניים,
השירה העברית במאה ה' 20)

— 40 баллов — (2 x 20)

— 40 נקודות — (20x2)

Всего — 100 баллов

סה"כ — 100 נקודות

в. Разрешенный вспомогательный материал:

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) Напечатанный перечень произведений,
изучавшихся в классе.

(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.

(2) Двухязычный словарь по выбору ученика.

(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי, לפי בחירת
התלמיד.

г. Особые указания:

ד. הוראות מיוחדות:

(1) Необходимо приложить к экзаменационной
тетради напечатанный перечень
произведений, изучавшихся в классе.

(1) חובה לצרף למחברת הבחינה
את הרשימה המודפסת של היצירות
שנלמדו בכיתה.

(2) Запрещается приводить примеры
из одного и того же произведения
при ответе на разные вопросы.

(2) אין להדגים בתשובות שונות על פי
אותה יצירה.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

Все черновые записи (тезисы, вычисления и т.п.) делайте только на отдельных страницах экзаменационной тетради.
Напишите слово «черновик» в начале каждой страницы, отведенной вами под черновик.

Выполнение любых черновых записей на листах, не относящихся к экзаменационной тетради, может привести к тому,
что экзамен будет аннулирован!

Желаем успеха!

בהצלחה!

Вопросы

Раздел первый – проза (притча о мудрецах, короткий рассказ), драма и монолог (60 баллов)

Ответьте на два вопроса из вопросов 1-11 (за каждый вопрос – 30 баллов).

Притча о мудрецах

1. Прочтите притчу "בתו של רבי עקיבא והנחש" и ответьте на следующий за ней вопрос.

בתו של רבי עקיבא והנחש

לְרַבִּי עֲקִיבָא הָיְתָה בֵּת.
אָמְרוּ לוֹ הַכֹּלְדִּיִּים: ¹אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּכְנְסָת לְבֵית הַחֶפֶה,
מִכֵּשׁ אוֹתָהּ נָחֵשׁ, וְהִיא מָתָה.
הָיָה דוֹאֵג עַל הַדָּבָר הַרְבֵּה.
אוֹתוֹ הַיּוֹם, נִטְלָה הַמִּכְבָּנָה, ²נִעְצָה אוֹתָהּ בְּסֻדָּק,
קָרָה שְׂיִשְׁבָּה [שֶׁנִּנְעָצָה] בְּעֵינֶי שֶׁל נָחֵשׁ.
בְּבִקְרָה, כְּשֶׁנִּטְלָה אוֹתָהּ, נִסְרָךְ וּבָא הַנָּחֵשׁ אַחֲרֶיהָ.
אָמַר לָהּ אֲבִיהָ: מָה עָשִׂיתָ?
אָמְרָה לוֹ: בְּעָרַב בָּא עָנִי, קָרָא בַּפֶּתַח, וְהָיוּ טְרוּדִים כָּל הָעוֹלָם בְּסַעְדָּהּ,
וְאֵין שׁוֹמֵעַ לוֹ.
קָמַתִּי, נִטְלָתִי אֶת מִנְתִּי שֶׁנִּתְתַּם לִי, וְנִתְתִּיהָ לוֹ.
אָמַר לָהּ: מִצּוּה עָשִׂיתָ.
יָצָא רַבִּי עֲקִיבָא וְדָרַשׁ: "וְצִדְקָה תַּצִּיל מָמוֹת" (משלי י, ב).
וְלֹא מִמִּיתָה מִשָּׁנָה, אֲלָא מִמִּיתָה עֲצוּמָה.

1 הכלדיים – астрологи

2 מכבנה – закладка для одежды или волос

Змей [נחש], стена [קיר] и трещина в стене [סדק בקיר] – символы этой притчи.

Выберите два из этих символов и объясните, что символизирует каждый из них и каков его вклад в понимание центральной идеи этой притчи.

**Обратите внимание: в разных ответах нельзя приводить
примеры из одного и того же произведения.**

Короткий рассказ

2. כינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב

В конце рассказа в Якове (Бронзе) [יעקב (ברונזה)] происходит перемена: вместо постоянных подсчетов денег он занялся духовным переосмыслением своей жизни.

Объясните и проиллюстрируйте при помощи текста это утверждение.

3. יגון / אנטון צ'כוב

Ниже приведен отрывок из рассказа "Тоска" ["יגון"], в котором описан извозчик Иона [יונה העגלון], находящийся в городе. Прочтите этот отрывок и ответьте на следующий за ним вопрос.

עיניו של יונה, חרדות ומלומדות בייסורים, מתרוצצות על פני ההמונים המשוטטים משני צידי הרחוב: האין בין כל אלפי האנשים האלה אפילו אחד שיקשיב לו?

Какой ответ дает рассказ на вопрос, приведенный в этом отрывке? Объясните свой ответ и проиллюстрируйте его посредством трех примеров из рассказа.

4. כינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב, или יגון / אנטון צ'כוב, или другой короткий рассказ

Опишите окружающую среду (место, пейзаж) в изученном вами коротком рассказе ("Скрипка Ротшильда" ["כינורו של רוטשילד"], или "Тоска" ["יגון"], или другой короткий рассказ), и объясните ее вклад в характеристику главного героя рассказа.

Драма

5. ביקור הגברת הזקנה / פרידריך דירנמט или בעלת הארמון / לאה גולדברג

Опишите второстепенное действующие лицо изученной вами пьесы ("Хозяйка замка" ["ביקור הגברת הזקנה"] или "Визит старой дамы" ["בעלת הארמון"]), расскажите об отношениях между ним и главным действующим лицом и объясните роль этого второстепенного действующего лица в пьесе.

6. ילדי הצל / בר-ציון תומר

Ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

(א) Приведите из этой пьесы два примера мотива дерева и объясните их вклад в раскрытие смысла сюжета и/или в формирование образов действующих лиц. (18 баллов)

(ב) Выберите из пьесы дополнительный мотив и объясните его вклад в раскрытие смысла сюжета и/или в формирование образов действующих лиц. (12 баллов)

7. אנטיгона / סופוקлס

"Гибрис" [היבריס] (гордыня) – одна из причин печальной кончины трагических героев. Объясните и проиллюстрируйте это утверждение на примере трагического героя или трагической героини пьесы "Антигона" ["אנטיגונה"].

/продолжение на странице 4/

8. בית הבובות / הנריק איבסן

Ниже приведен отрывок из диалога Норы [נורה] и Кристины Линды [כריסטינה לינדה].

Прочитайте его и ответьте на следующий за ним вопрос.

נורה: [...] גם לי יש משהו להתגאות בו.
לינדה: אין לי שום ספק. אבל למה את מתכוונת?
נורה: דברי בשקט. שטורוולד לא ישמע! בעד שום הון שבעולם אסור לך – אסור לאף אחד – לגלות את זה, אף אחד מלבדך.

Что можно узнать из этого диалога от отношениях между Норой и Торвальдом Хельмером [טורוולד הלמר]?

Объясните сказанное вами и приведите из пьесы три примера, в которых отразились их взаимоотношения.

9. אויב העם / הנריק איבסן

Ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

(א) Опишите борьбу доктора Стокмана [שטוקמן].

В своем ответе напишите также о результатах его борьбы. (20 баллов)

(ב) Объясните, какими принципами руководствовался доктор Стокман в этой борьбе. (10 баллов)

Монодрама

10. לרקוד עם אבא / איציק ויינגרטן

Ниже приведен отрывок со словами отца, обращенными к сыну.

Прочитайте этот отрывок и ответьте на следующий за ним вопрос.

[...] יש ריקודים שחייבים להירקד. לפעמים הם נמצאים בגוף הרבה זמן, ובסוף הם נרקדים מעצמם [...] ריקוד שצריך להירקד, לא הולך לאיבוד [...] כמו פסלים שנמצאים בסלע והפסל רק משחרר אותם. או שירים שמישהו בא ופותח להם שער, שיעופו מהכלוב.

Объясните эти слова и покажите, как в них проявился образ отца, образ сына и отношения между ними.

11. אחת זקנה / נאווה סמל

В начале своего обращения к детям в классе Хана [חנה] говорит: "בית זה משהו שאתה בוחר" .

В продолжении Хана говорит: "אף פעם לא הייתה לי אפשרות לבחור".

В конце она говорит: "פחדתי לבחור ואתם נתת לי את האומץ".

В трех этих высказываниях Ханы нашел свое выражение путь, пройденный ею.

Объясните, что представляет собой путь, пройденный Ханой, и приведите примеры из текста монодрамы.

Раздел второй – поэзия

(пиют [פיוט], средневековая поэзия, ивритская поэзия 20-го века) (40 баллов)

Ответьте на два из вопросов 12-18 (за каждый вопрос – 20 баллов).

Пиют [פיוט]

12. Прочтите пиют [פיוט] и ответьте на следующий за ним вопрос.

אל נורא עליה / ר' משה אבן עזרא

אל נורא עליה.

המציא לנו מחילה. בשעת הנעילה:

5 строфа זְכֹר צְדָקַת אֲבִיהֶם. וְחַדֵּשׁ אֶת יְמֵיהֶם.

כְּקִדְשׁם וְתַחֲלָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

1 строфа מִתִּי מִסְפָּר קְרוֹאִים. לָךְ עֵין נוֹשָׂאִים.

וּמִסְלָדִים בְּחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

6 строфа קְרָא נָא שְׁנַת רְצוֹן. וְהִשָּׁב שְׁאֲרִית הַצֶּאֱן.

לְאַהֲלִיכָה וְאַהֲלָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

2 строфа שׁוֹפְכִים לָךְ נִפְשָׁם. מִחָה פְּשָׁעִם וְכַחֲשָׁם.

וְהַמְצִיאָם מִחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

7 строфа תִּזְכּוּ לְשָׁנִים רַבּוֹת. הַבָּנִים וְהָאֲבוֹת.

בְּדִיצָה וּבְצִהָלָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

3 строфа הִיָּה לָהֶם לְסִתְרָה. וְחִלְצָם מִמָּאֲרָה.

וְחִתָּמָם לְהוֹד וּלְגִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

8 строфа מִיִּכְאֵל שׁוֹר יִשְׂרָאֵל. אֲלֵיהוּ וּגְבֻרֵאֵל.

בְּשׁוֹר נָא הַגְּאֻלָּה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

4 строфа חוֹן אוֹתָם וְרַחֵם. וְכָל לוֹחֵץ וְלוֹחֵם.

עֲשֵׂה בָּהֶם פְּלִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה:

Две заключительные строфы пиюта являются позднейшей вставкой.

Прокомментируйте эти две строфы и объясните, как можно узнать, что эти две строфы являются позднейшей вставкой.

Средневековая поэзия

13. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

יְדַעְתַּנִּי בְּטָרָם תַּצְרֵנִי / ר' יהודה הלוי

- 1 יְדַעְתַּנִּי בְּטָרָם תַּצְרֵנִי, / וְכָל עוֹד רוֹחֶה בִּי – תַּצְרֵנִי.
- 2 הֵי־שׁ לִי מַעֲמָד, אִם תִּהְדָּפְנִי, / וְאִם לִי מַהֲלָה, אִם תַּעֲצֹרְנִי?
- 3 וְמָה אֹמַר? – וּמַחֲשָׁבִי בְּיָדְךָ! / וְמָה אוֹכֵל עֲשֶׂה עַד תַּעֲזֹרְנִי?
- 4 דְּרָשְׁתִּיךָ בְּעַת רָצוֹן – עֲנֵנִי / וְכִצְנָה רָצוֹנְךָ תַּעֲטֹרְנִי,
- 5 הַקִּימְנִי לְשַׁחַר אֶת דְּבִירְךָ / וְאֶת שְׁמֶךָ לְבִרְךָ עוֹרְרִנִּי!

Объясните сказанное в четвертой строфе стихотворения и объясните связь этой строфы со стихотворением в целом.

14. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

רֵאָה שְׁמֶשׁ / ר' שלמה אבן־גבירול

רֵאָה שְׁמֶשׁ לֵעַת עָרֵב אֲדָמָה / כָּאֱלוֹ לְבִשָּׁה תוֹלַע לְמַכָּסָה,
תִּפְשִׁיט פָּאֲתֵי צִפּוֹן וְיָמִין / וְרוּחַ יָם בְּאַרְגָּמָן תִּכְסָה,
וְאַרְץ – עֲזֹבָה אוֹתָהּ עֲרָמָה / בְּצֵל הַלִּילָה תִּלִּין וְתִחַסָה,
וְהַשֶּׁחַק אֲזִי קָדָר, כָּאֱלוֹ / בְּשֶׁקַּע עַל מוֹת יְקוּתִיאל מְכָסָה.

Выберите в стихотворении два художественных приема и объясните, как с их помощью поэт передает свою боль в связи со смертью Екутиэля [יקותיאל].

Ивритская поэзия 20-го века

Страна Израиль и Иерусалим

15. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

גלות / בלפור חקק

סְבִי הָיוּ לוֹ בְּגָדֵי כְהֵנָה שְׁקוּפִים	סְבֵא שְׁלִי מֶלֶךְ עָצוּב.
וְרִקְמָה לוֹ אָמוּ בִדָּשׁ הַכְתָּנָת	נוֹלֵד בְּבִגְדֵי מָשִׁי וְרִקְמָה בְּגָדֵי חֲמוּדוֹת.
הַתְּכָלָה פֶּסִי זָהָב יָפִים.	וְכֹאֲשֶׁר גָּלָה אֶל אֶרֶץ
וְחִקְקָה לוֹ אֶת שְׁמוֹ בְּעֵנָג	נִשְׁחַתּוּ בְּגָדָיו, נִשְׁחַתּוּ הוֹדוֹ.
בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל כֶּסֶף, אֹר מְזַקֵּק.	רַק בְּמוֹתוֹ הִלְבִּישׁוּהוּ תְּכָרִיף כְּעֻטָּרֶת
סְבֵא שְׁלִי. מוֹרֵד בֶּן רִפְּאֵל חִקֵּק.	טְלִית שְׁקִבֵּל מֵאֲבִיו טְלִית יְרֵשָׁה
	חִקוּקָה תְּכַלֵּת אוֹתִיּוֹת שֶׁל קִדְשָׁה.
וְעָלָה סְבִי כְּאַבְרָהָם מֵאוֹר	
מֵאוֹתָהּ אֶרֶץ עַל פִּי אוֹתוֹ דְּבוּר.	וְלֹאֲרֹךְ הַטְּלִית דְּמִיתִי לְרֵאוֹת
עָלָה עָלָה אֶל אוֹתָהּ אֲדָמַת מוֹלָדָת.	פֶּסִי זָהָב יָפִים. אֹר מְזַקֵּק.
וְלֹא הִיָּתָה	סְבֵא שְׁלִי. מוֹרֵד בֶּן רִפְּאֵל חִקֵּק.
לוֹ עוֹד הַכְתָּנָת הַנְּחֻמָּדָת.	
וְאַבְדָּה לוֹ שְׁרָרָתוֹ	
וְאַבֵּל נָגַהּ פָּנָיו	
וְנִשְׁחַתּוּ הַכֶּסֶף	
וְנִשְׁחַטּוּ הַזָּהָב.	
וּבִשְׁוֹקִים רָכַל סְבִי מָכַר אֶת אוֹצְרוֹתָיו	
בְּגָדִים בָּלִים, מִרְכָּלֶת אֲכָזָב	
לְשׁוֹנוֹ כְּבִדָּה, נָבִיא נֶעְזָב.	

Опишите появление мотива серебра и золота в стихотворении и объясните, как этот мотив отражает перемену, произошедшую в положении деда после его репатриации в Израиль.

Поэзия после Катастрофы

16. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

טרקטורים / רוני סומק

הבנים של דוקטור מנג'לה מוכרים טרקטורים строфа 1

בדרך שבין מינכן לשטוטגרט.

מי שיקנה אותם יחרש את האדמה,

ישקה עץ,

יצבע באדום את רעפי הבית

ובפסטיבל הבירה יראה אף תזמורת המסבאה

מאבת על הרחבה כחלי בדיל בחלון ראווה.

במכון היפי של ההיסטוריה יודעים לסרק בלורית строфа 2

אפלו בשערה של

מפלצת.

Прокомментируйте последние две строки первой строфы и объясните их роль
в раскрытии смысла стихотворения.

Супружеская жизнь [זוגיות]

17. Ниже приведено стихотворение ב (начинается со слов: "נפרדנו כך") из цикла стихов שירי אהב"ה לוי Гольдберг [לאה גולדברג]. Прочтите его и ответьте на следующий за ним вопрос.

ב

נִפְרַדְנוּ כֵּךְ. הֵיטֵב, הֵיטֵב חָרָה לִי.
הָעֶרְפֵּל בִּינִינוּ כְּחוֹמָה.
זֹאת הַטָּפָה שְׁעַל יְדֵי נוֹתְרָה לִי
טַפַּת סִגְרִיר וְדָאִי הִיא, לֹא דְמָעָה.

לְדוֹר הָזֶה הַבְּכִי הוּא כְּלָמָה,
הוּא לֹא יִכְכֶּה עַל אֶהְבָּה גּוֹסֶסֶת.
בְּיוֹם הַדִּין וּבְלִילוֹת הַחֶסֶד
אֶדִּישׁ וְגַא הוּא לֹא יוֹרִיד דְּמָעָה.

נִפְרַדְנוּ כֵּךְ. הָרְחוֹב הָמָה, הָמָה.
דְּחַפְּנִי אֵיזָה הֶלֶךְ, וּמִנְגֵּד
הָעֶרְפֵּל תְּלוּי כְּהִינוּמָה.

מֵאֵין בְּלִבִּי חֲדוּהַ חוֹגֶגֶת?
אוֹלֵי, בְּכָל זֹאת, זֹו הִיְתָה דְּמָעָה.

Опишите эмоциональный процесс, который переживает лирическая героиня [דוברת] стихотворения, и покажите вклад одного из используемых в нем художественных средств [אמצעים אומנותיים] в изображение этого процесса.

Человек и его идентичность [אדם וזהות]

18. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

דְּבָרֵי רִקְעַת רְאִשׁוֹנִים / ארז ביטון

אָמִי אָמִי
מִכְפָּר הַשִּׁיחִים הַיִּרְקִים בְּיָרֵק אַחֵר.
מִן הַצִּפּוּרִים הַמַּחְלִיבוֹת חֶלֶב מְתוֹק מְכַל מְתוֹק,
מַעֲרֵשׁ זְמִירֵי אֶלֶף לִילָה וְעוֹד לִילָה.

אָמִי אָמִי
שֶׁהֲרִיקָה רָעוֹת
בְּאַצְבָּעוֹת צִדּוֹת
בְּהִלָּאוֹת חֲזָה
וּבְשֵׁם כָּל הָאֻמָּהוֹת.

אָבִי אָבִי
אֲשֶׁר עָסַק בְּעוֹלָמוֹת
אֲשֶׁר קָדַשׁ שִׁבְתוֹת בְּעֶרְאֵק נָקִי
אֲשֶׁר הָיָה בְּקִי מֵאִין כְּמוֹהוּ
בְּהִלָּכוֹת בֵּית כְּנֶסֶת.

אָנִי אָנִי
שֶׁהֲרִחַקְתִּי עֲצָמִי
הֲרִחַק אֶל תוֹךְ לִבִּי
שֶׁכְּשֶׁהִכֵּל הָיוּ יְשָׁנִים
הָיִיתִי מְשֻׁנָּן
הֲרִחַק אֶל תוֹךְ לִבִּי
מִסּוֹת קְטָנוֹת שֶׁל בֶּךָ
בִּיהוּדִית
מְרוֹקָאִית.

Каким образом "מסות קטנות של בך" связаны с миром лирического героя [הדובר]
стихотворения? Объясните и проиллюстрируйте при помощи текста.

Желаем успеха!

Авторские права принадлежат Государству Израиль.
Копировать или публиковать можно только
с разрешения Министерства просвещения.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם
אלא ברשות משרד החינוך.